

HISTÒRIA DE CATALUNYA DEL SEGLE XX (II)

Codi: **22138 (grup 1)**

Professor: **Borja de Riquer**

Curs 2003-2004 (segon quadrimestre)

Tipus d'assignatura: **Troncal**

Número de crèdits: **6**

TEMARI

PRIMERA PART. LA GUERRA CIVIL A CATALUNYA, 1936-1939

Interpretacions i debats historiogràfics.
Context internacional.
Caràcter de la Guerra Civil a Catalunya.
Fases militars i polítiques.
La qüestió del poder durant la Guerra.
Guerra i/o Revolució.
L'obra de govern de la Generalitat.
La divisió dels catalanistes i dels catòlics.
Significat i abast de la violència.
La cultura en temps de Guerra. El paper dels intel·lectuals.
L'esforç militar català.
Balanç de la Guerra Civil.
Record i memòria de la Guerra.

Bibliografia

- A.A.D.D. Catalunya i la Guerra Civil, Publicacions Abadia de Montserrat, 1988.
- ARTAL, F, GASCH, E., MASSANA, C. i ROCA, F. El pensament econòmic català durant la República i la Guerra Civil (1931-1939), Edicions 62, 1976.
- BRICALL, J.M^o., Política econòmica de la Generalitat (1936-1939), 2 vols. Edicions 62, 1970 i 1979.
- CAMPILLO, Maria, Escriptors catalans i compromís antifeixista (1936-1939), Curial-Abadia de Montserrat, 1994.
- CASANOVA, Julián, De la calle al frente. El anarcosindicalismo en España (1931-1939), Crítica, 1997.
- GARCÍA DURÁN, J., La guerra civil española: fuentes (Archivos, bibliografía y filmografía), Crítica, 1985.
- GARCÍA OLIVER, Juan, El eco de los pasos. El anarcosindicalismo en la calle, en el Comité de Milicias, en el gobierno y en el exilio, Ruedo Ibérico, 1978.
- JULIÀ, Santos (Coord.) Víctimas de la Guerra Civil, Temas de Hoy, 1999
- PAGÈS, Pelai, La Guerra Civil espanyola a Catalunya, Els Llibres de la Frontera, 1987.
- RAGUER, Hilari, La pólvora y el incienso. La Iglesia y la Guerra Civil Española, 1936-1939. Península, 2001.
- RIQUER, Borja de, L'últim Cambó (1936-1947). La dreta catalanista davant la Guerra Civil i el Franquisme, Eumo, 1996.
- ROVIRA i VIRGILI, A. Els darrers dies de la República, Curial, 1989.
- SALLÉS, Anna, La República i la Guerra Civil, Conèixer la història de Catalunya, Vicens Vives, 1992.
- SOLÉ SABATÉ, J.M^o (coordinador) Cataluña en la Guerra Civil, La Vanguardia, 1986.
- UCELAY Da Cal, E. La Catalunya populista. Imatge, cultura i política en l'etapa republicana (1931-1939), La magrana, 1982.

SEGONA PART. LA DICTADURA FRANQUISTA. PRIMERA PART (1939-1959)

Historiografia sobre el Franquisme. Debats i recerques actuals.
Les institucions polítiques del nou règim. El personal polític.
Les formes de repressió i de control del Franquisme.
La política autàrquica i l'empitjorament de les condicions de vida i treball.
Les actituds davant el Franquisme: la burgesia i l'Església .
Les classes mitjanes i populars davant la dictadura.
L'activisme resistent de l'oposició: els límits de la via armada.
La difícil relació entre l'exili i l'interior.
La resistència cultural.
Els anys 50: els inicis de la recuperació econòmica.
Reorganització de l'oposició i noves actituds socials i culturals.

Bibliografia

- Ayer, nº 43. "La represión bajo el Franquismo". Marcial Pons, 2001.
L'Avenç, nº 52, (setembre 1982), dossier La repressió de postguerra.
L'Avenç, nº 149, /juny 1991), dossier L'economia del primer franquisme.
L'Avenç, nº 157, (març 1992), dossier El personal polític del primer Franquisme a Catalunya.
L'Avenç, nº 178 (febrer 1994), dossier Historiografia de la Guerra Civil i Franquisme.
BARBAGALLO i altres, Franquisme. Sobre resistència i consens a Catalunya (1938-1959).,
Barcelona, Crítica, 1990.
BENET, Josep, Catalunya sota el règim franquista, Barcelona, Blume, 1978.
CASANOVA, J., ESPINOSA, F, MIR, C. y MORENO GÓMEZ, F., Morir, matar, sobreviure.
La violència en la dictadura de Franco. Crítica, 2002.
MARIN, Martí, Els ajuntaments franquistes a Catalunya. Ed. Pagès, 2000.
MIR, Conxita, Vivir es sobreviure. Ed. Milenio, 2000.
MOLINERO, C. i YSÀS, P., Els industrials catalans durant el franquisme, Vic, Eumo, 1991.
MOLINERO, C. i YSÀS, P. El règim franquista. Feixisme, modernització i consens. Eumo,
Vic, 1992.
MORADIELLOS, Enrique, La España de Franco (1939-1975). Síntesis, 2000.
RIQUER, B. De, i Culla, J., El franquisme i la transició democràtica, 1939-1986, volum VII de
Història de Catalunya, dirigida per Pierre Vilar, Barcelona, Edicions 62, 1988.
RIQUER, B. de (dir.), La llarga postguerra, 1939-1959, volum 10 de Història, Política, Societat
i Cultura dels Països Catalans, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 1997.
SOLÉ i SABATÉ, Josep M^a, La repressió franquista a Catalunya, Barcelona, Edicions 62, 1985.
SUDRIÀ, Carles, Una societat plenament industrial, volum IV de Història Econòmica de la
Catalunya Contemporània, Barcelona. Enciclopèdia Catalana, 1988.

TERCERA PART. LA DICTADURA FRANQUISTA (segona part) I LA TRANSICIÓ DEMOCRÀTICA (1960-1990)

Les transformacions econòmiques i demogràfiques dels anys 1960-1975.
Els canvis en les actituds socials.
El continuisme de la política franquista.
L'embandada de l'oposició democràtica: el predomini de l'esquerra.
Els nous moviments de masses.
L'eclosió de l'antifranquisme, 1971-1975.
La transició cap a la democràcia, 1975-1977.
El restabliment provisional de la Generalitat.
La constitució del 1978 i l'estatut del 1979.
Obra i funcionament del govern autònom català.
De la crisi a la recuperació econòmica.

Bibliografia

- BASSETS, LI., CULLA, J.B. i RIQUER, B. de (dirs.), Memòria de Catalunya. Del retorn de Tarradellas al pacte Pujol-Aznar, Taurus, Madrid-Barcelona, 1997.
- CEBRIÁN, C. Estimat PSUC, Empúries, Barcelona, 1997.
- COLOMÉ, G., El Partit dels Socialistes de Catalunya (1978-1984), Edicions 62, Barcelona, 1989.
- Equip de Sociologia Electoral de la UAB, Atles electoral de Catalunya, 1982-1988, Fundació Jaume Bofill, Barcelona, 1990.
- GABRIEL, P. (coord), Comissions Obreres de Catalunya, 1964-1989, Empúries, Barcelona, 1989.
- MARCET, J., Convergència Democràtica de Catalunya. El partit i el moviment polític, Edicions 62, Barcelona, 1984.
- MOLINERO, C. i YSÀS, P. (dirs.) “De la Dictadura a la Democràcia, 1960-1980”, a Història, Política, Societat i Cultura dels Països Catalans, volum 11, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 1998.
- PRATS, M. i altres, El futur de la llengua catalana, Empúries, Barcelona, 1990.
- SARTORIUS, N. I ALFAYA, J. La memoria insumisa. Sobre la dictadura de Franco. Editorial Espasa, 1999.
- YSÀS, P. (ed.), La transició a Catalunya i Espanya, Fundació Ll. Vila d'Abadal, Barcelona, 1997.

Avaluació.

Els alumnes podran realitzar al llarg del curs diversos comentaris de texts o treballs i així acollir-se a una avaluació continuada de caràcter parcial. Hi haurà una prova escrita final que variarà en funció de les avaluacions dels treballs i comentaris de text.